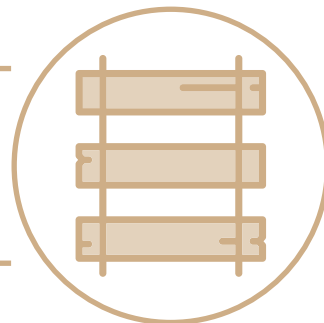

SZÖVEG –
UNGVÁRY ZSOLT

SOROZAT –
CSALÁDI KÖRBEN

AZ OSZKÓI KITÉRŐ

Van, ami élesen megmarad az ember emlékezetében, és van, ami teljesen kiesik. Életünk megannyi napjából (én most tartok 17 989-nél) csak néhányról őrzünk valami képet, szót, hangulatot, nem is feltétlenül a legfontosabbnak vélt eseményekről. A felidézéssel aztán egyszerűen rögzítjük, frissítjük az emléket. Lehet, hogy nem is pontosan.

◆ 1976 augusztusában néhány napra vendégül láttak a Vas megyei rokonok. Apám vitt el kettőnket; én nyolcéves voltam, nővérem négyel idősebb. Nagykanizsán szálltunk át a szombathelyi vicinálisra. Orrunkat facsarta a gőzmozdony kéményéből hömpölygő fehér füst. Két vagonból állt a háború előttről ott maradt nyitott peronú szerelvény. Apám szokott akkurátus, tanáros módján egész úton azt ismételte: „Pácsony után Vasvár.” A kanizsai menetrendi tájékoztató szerint ugyanis akkor kellett leszállnunk, ha elhagytuk Pácsonyt. S valóban, ahogy kipöfögtünk a furcsa nevű településről, felcihelődtünk. Apám újra és újra elmondta (talán még dalolta is) a tudatomba égett mondatföredéket: „Pácsony után Vasvár...”

A vonat megállt, leszálltunk roppant elégedetten, hogy ilyen simán megérkeztünk. Én felpillantottam az állomásépületre, és megkérdeztem: „Miért van az kiírva, hogy Oszkó?” Apám tévedhetetlensége akkoriban még axiómának számított, ez tehát biztosan Vasvár. De vajon miért szerepel ezen a házon az a teljesen értelmetlen szó, hogy Oszkó?

Apám sem érti, miért írták a vasvári vasútállomásra, hogy Oszkó, ezért – míg mögöttünk kedélyesen elpöfög a szerelvény – beszél a bakterrel, aki megerősíti ébredező gyanúját. Ez a kihalt állomás Oszkó, Vasvár a következő lenne, ha rajta maradtunk volna a vonaton. Újabbat várni reménytelen a rekkenő forróságtól remegő levegőjű kicsi faluban. De amikor kiderül, hogy

a végcélunk voltaképpen Alsóújlak, a helyi vasutas azt javasolja, vágjunk neki gyalog, a kertek alatt még közelebb is van ide, mint Vasvárhoz.

Egy telefon az irodai tekerős készülékről Vasvárra, hogy az élénk jött rokonokat megnyugtassuk, s nekivágunk az útnak. A Google-térképen szűk öt kilométeres távot valószínűleg másfél-két óra alatt tehetjük meg; irgalmatlanul hosszú menetelésre emlékszem.

Utánanézttem a MÁV honlapján, vajon el tudnék-e jutni ma is Oszkóra. „Ismeretlen állomásnév.” Néhány rákeresés után kiderül, 1976. október 26-án szűnt meg a vonatközlekedés Oszkóra, egy kanyar levágása miatt. Vajon ezért nem volt bent a menetrendben? De akkor miért ment arra a vonat? Készen volt már ugyan az új pálya, de néhány járatot a régre engedtek? Vagy még a régit használták, de a menetrendből már kivették a megszűnő állomást? Hiába ingott meg az évtizedek alatt az apai mindenhatóságba vetett hitem, azért biztosan jól látta, hogy Pácsony után rögtön Vasvár következett.

Talállok fényképet az oszkói vasútállomásról is, síneknek már híre-hamva sincs, az épület körül fák, zöld táj. Mivel azóta sem jártam ott, az emlékeimben úgy marad, amint volt: alulról nézek föl a felnőttekre (apámat közben húsz centivel túlnőttem), pöfög mögöttem a gőzös, a bakter tiszteleg, és közlünk ő az egyetlen, aki tudja, hogy három hónap múlva itt már nem jár vonat. Soha többé. ◆